Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

34 139 Nederlands EU-voorzitterschap 2016

Nr. 9 BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 december 2015

Met deze brief ga ik nader in op mijn toezegging aan uw Kamer tijdens het AO EU-voorzitterschap op 2 juli jl. over de organisatie van een seminar ter verdieping en follow-up van het EU-rechtsstatelijkheidsinitiatief.

Het bevorderen van de rechtsstaat en de fundamentele waarden binnen de EU heeft blijvend de aandacht van het kabinet. Tijdens het EU-voorzitterschap zullen er twee belangrijke momenten zijn om de rechtsstatelijkheidsagenda verder te verdiepen, welke tevens passen binnen het bredere voorzitterschapsthema «verbinding». Op dinsdag 2 februari 2016 zal Nederland in Straatsburg een high-level seminar organiseren over fundamentele waarden, immigratie en integratie. Verder zal de tweede rechtsstatelijkheids-dialoog plaatsvinden tijdens de Raad Algemene Zaken (RAZ) van 24 mei 2016.

Met het high-level seminar wil het kabinet de discussie bevorderen over een van de meest prangende uitdagingen waar de EU momenteel voor staat. De huidige instroom van immigranten naar Europa zet de gemeenschappelijke fundamentele waarden onder druk op verschillende fronten. Daarbij gaat het niet alleen om de verantwoordelijkheid van lidstaten om de grondrechten van immigranten te garanderen, maar ook om de omarming en naleving van de Europese gemeenschappelijke waarden door immigranten via het spoort van integratie. Het seminar is gericht op de bevordering van de rechtsstaat en de fundamentele waarden zoals genoemd in artikel 2 van het EU verdrag, met inachtneming van de praktische, politieke en sociale complexiteit waarmee de migratieproblematiek is omgeven. Om invulling te geven aan deze doelstelling wordt er tijdens het seminar o.a. ingegaan op het bevorderen van sociale cohesie, het tegengaan van intolerantie in Europese samenlevingen en de zoektocht naar politieke antwoorden op de komst van grote aantallen immigranten, op basis van rechtsstatelijkheid.

Belangrijke uitgangspunten van het rechtsstatelijkheidsinitiatief zijn sinds het begin het voortbouwen op het werk van bestaande organisaties en

kst-34139-9
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2015

instellingen en het voorkomen van onnodige duplicatie. Daarom hecht het kabinet in het bijzonder aan de samenwerking en synergie tussen de Raad van Europa en de Europese Unie op het terrein van de rechtsstaat. Om deze reden is gekozen het seminar te organiseren in Straatsburg, de standplaats van de Raad van Europa. Tijdens het seminar zullen ook maatschappelijke organisaties nauw worden betrokken, evenals experts en vertegenwoordigers van de 28 EU lidstaten.

Het verdiepen van het rechtsstatelijkheidsinitiatief is een ambitieuze doelstelling. Het betreft gevoelige thematiek wat een open debat en kritische zelfreflectie door de lidstaten een complexe aangelegenheid maakt. Als een van de leidende lidstaten op dit terrein, past het Nederland om tijdens het EU-voorzitterschap ambitie te tonen en, voortbouwend op de eerste rechtsstatelijkheidsdialoog onder het huidige Luxemburgse voorzitterschap, in te zetten op het versterken van een dialoogcultuur en het politiek vermogen binnen de EU om te reageren op situaties waarin de rechtsstaat onder druk komt te staan. Daarbij is zorgvuldigheid geboden. De Raad bevindt zich nog altijd in een verkennende fase om invulling te geven aan zijn rol op het terrein van rechtsstatelijkheid. Daarom blijft het van belang het draagvlak onder de lidstaten te behouden en te vergroten. Dat vergt steeds prudent opereren om te voorkomen dat schrille retoriek jegens individuele lidstaten de zakelijke kritiek overstemt en het prille momentum van een rechtsstatelijkheid dialoog breekt. Met het high-level seminar en de tweede dialoog in de RAZ hoopt het kabinet de weg vrij te maken voor een positieve evaluatie van het rechtsstaatmechanisme in de tweede helft van 2016, zodat het verder versterkt kan worden in de nabije toekomst.

Uiteraard zal uw vaste Kamercommissie Europese Zaken een uitnodiging ontvangen voor het seminar over fundamentele waarden, immigratie en integratie op 2 februari 2016 in Straatsburg.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders